

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mg. Petry Weissové v právní věci žalobce: **P. V.**, zast. Mgr. Filipem Wágnerem, advokátem, se sídlem Olšanská 2643/1a, Praha 3, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky, Věznice Ostrov**, se sídlem Vykmánov 22, Ostrov, o žalobách proti rozhodnutím žalované ze dne 22. 12. 2022, č. j. VS-242423/ČJ-2022-800730, ze dne 28. 12. 2022, č. j. VS-246251-2/ČJ-2022-800730, ze dne 13. 1. 2023, č. j. VS-7012/ČJ-2023-800730, a ze dne 27. 1. 2023, č. j. VS-19261/ČJ-2023-800730, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem ve věci vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 57 A 15/2023,

t a k t o :

Soudci Krajského soudu v Plzni Mgr. Lukáš Pišvejc, JUDr. Veronika Burianová a Mgr. Aleš Smetanka **n e j s o u** vyloučení z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 57 A 15/2023.

O d ů v o d n ě n í :

[1] U Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“) je pod sp. zn. 57 A 15/2023 vedeno řízení o žalobách proti rozhodnutím žalované ze dne 22. 12. 2022, č. j. VS-242423/ČJ-2022-800730, ze dne 28. 12. 2022, č. j. VS-246251-2/ČJ-2022-800730, ze dne 13. 1. 2023, č. j. VS-7012/ČJ-2023-800730, a ze dne 27. 1. 2023, č. j. VS-19261/ČJ-2023-800730, kterými byly zamítnuty stížnosti žalobce proti rozhodnutím, jimiž byly žalobci uloženy kázeňské tresty.

[2] Žalobce při soudním jednání u krajského soudu dne 6. 6. 2023 vznesl námitku podjatosti vůči všem členům soudního senátu. K podjatosti předsedy senátu žalobce uvedl, že z toho, jak předseda senátu vedl soudní jednání, je zřejmé, že je domluven s věznicí. Konkrétně předsedovi senátu vytkl, že mu neumožnil vyjádřit se k věci a jeho přednesy přerušoval tak, že jeho vyjádření byla vytrhávána z kontextu. Předseda senátu totiž chtěl, aby byl žalobce ve věci procesně neúspěšný. K podjatosti zbývajících členů senátu žalobce uvedl, že ti nezasáhli do průběhu soudního jednání a předsedovi senátu nezabránili v jeho postupu při vedení jednání.

[3] Předseda senátu (Mgr. Lukáš Pišvejc) předložil Nejvyššímu správnímu soudu námitku podjatosti a vyjádření soudců rozhodujících v dané věci k ní. Z vyjádření vyplývá, že námitku podjatosti soudci neshledávají důvodnou, k věci ani k účastníkům nemají žádný poměr. Skutečnost, pro kterou považuje žalobce soudce za podjaté, tedy postup soudců v řízení, není důvodem pro jejich vyloučení podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. „[s]oudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[5] Z konstantní judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu vyplývá, že garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce, patří mezi integrální součásti práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát. Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěžejně nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širše, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšmu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání, avšak rozhodování o této otázce se musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2017, č. j. Nao 203/2017-77).

[6] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 odst. 1 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Z judikatury vyplývá, že k vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci může v zásadě dojít teprve tehdy, je-li evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci nebo nebude schopen nezávisle a nestranně rozhodovat (viz usnesení ze dne 27. 11. 2015, č. j. Nao 278/2015-34).

[7] Optikou výše uvedeného nahlížel Nejvyšší správní soud na žalobcem vznesenou námitku podjatosti a neshledal ji důvodnou. Z § 8 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že důvodem pro vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci může být jednak skutečnost, že se podílel na jejím rozhodování již v předchozím správním či soudním řízení, a jednak takový vnitřní vztah soudce k věci samé, k účastníkům či k jejich zástupcům, že míra a povaha tohoto vztahu poskytuje důvod k pochybnostem o jeho nepodjatosti. Podle poslední věty zmíněného ustanovení naopak důvodem k vyloučení soudce nemohou být okolnosti, které spočívají v *postupu soudce v řízení o projednávané věci*. Z obsahu vznesené námitky vyplývá, že žalobce spatřuje podjatost všech soudců právě v jejich postupu v řízení, resp. při soudním jednání. Potvrzuje to fakt, že na počátku soudního jednání na dotaz předsedy soudu žalobce podjatost žádného z členů senátu nenamítl a učinil tak vůči všem až následně s ohledem na průběh soudního jednání. V postupu soudců v řízení však jejich podjatost podle jednoznačného znění zákona spatřovat nelze. Nejvyšší správní soud proto námitku podjatosti neshledal důvodnou.

pokračování

[8] Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že soudci Mgr. Lukáš Pišvejc, JUDr. Veronika Burianová a Mgr. Aleš Smetanka nejsou pro uváděné důvody vyloučení z projednání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 57 A 15/2023.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2023

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu